

PODBREZOVAN 6

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXIX | vyšlo 22. marca 2013

- 1** Víchrica vyčíňala aj u nás
- 2** Naša veľkonočná anketa
- 3** Aktuálne zo súkromných škôl
- 4** Pokračujeme v rozbere BOZP
- 5** Pozvánka na finále Ligy majstrov
- 6** Futbal v skratke

S Ing. Ľuborom Schwarzbacherom, členom predstavenstva a technickým riaditeľom, na aktuálnu tému:

Nové „kontilatie“ v Železiarňach Podbrezová od októbra 2013

Pán riaditeľ, skôr, ako začneme hovoriť o prípravách na túto významnú investičnú akciu, ktorá bude bezpečnou v mnohom jedinečná, vráťme sa do čias, keď podbrezovské železiarne začali písať históriu kontinuálneho odlievania ocele v Československu. Nepatríte síce medzi pamätníkov toho obdobia, predsa však, priblížite ho našim čitateľom? - V čase, keď podbrezovské železiarne predložili v roku 1955 štúdiu ďalšieho rozvoja, ktorej súčasťou bolo vybudovanie ZPO, bolo vo svete len jediné podobné zariadenie v Kanade. Nadriadené orgány dali súhlas na vybudovanie zariadenia v Podbrezovej, spustené bolo v máji roku 1961 a tak sa železiarne stali fabrikou, ktorá využívala najprogressívnejšiu technológiu odlievania ocele v Československu. Vybudovanie prevádzkarní nového závodu si vyžiadalo koncom 70-tych rokov modernizáciu tohto vertikálneho kontinuálneho liatia ocele. V roku 1979 bolo dvojprúdové bramové ZPO upravené na odlievanie blokov štvorcového

Železiarne Podbrezová a.s. v máji uplynulého roka odštartovali podpisom zmluvy projekt úplnej rekonštrukcie zariadenia plynulého odlievania ocele (ZPO). Dnes bežia prípravy na jeho realizáciu a my sme oslovili Ing. Ľubora Schwarzbachera, člena predstavenstva a technického riaditeľa:

prierezu 200x200 milimetrov, ktoré tvorili vstupný materiál k výrobe bezšvíkových ocelových rúr v novovybudovanej valcovní rúre s pretlačovacou stolicou. Potom v roku 1982 bolo postavené na inom mieste úplne nové radiálne štvorprúdové ZPO na rovnaký rozmer blokov. Za posledných pätnásť rokov bolo viackrát zrekonštruované a dnes umožňuje vyrábať až trinásť rozmerov blokov, z toho sedem štvorcového a šesť kruhového prierezu.

Čo a kedy viedlo vedenie spoločnosti k rozhodnutiu realizácie tejto, dá sa povedať opäť historickej investície?

- Začiatkom roku 2011 bola v predstavenstve prijatá celková stratégia postupu obnovy hlavných technologických agregátov oceliarnie, ako aj výstavby nových. Z viacerých dôvodov,

vzťahujúcich sa na zlepšenie povrchovej a vnútornej kvality blokov („kontiliatkov“), ako základného vstupného polotovaru pre ďalšie spracovanie ocele, bola odsúhlasená výstavba nového ZPO. To súčasne pracuje už tridsaťjeden rokov a bude úplne zdemontované - od odlievacej plošiny až po chladník a nahradené novým, po technickej stránke spĺňajúcim požiadavky súčasného trendu v tejto oblasti.

Čím bude iné?

- To najzákladnejšie je, že zo súčasného štvorprúdového bude zmenené na tri prúdy odlievania, so zachovaním celkovej kapacity. Logicky z toho vyplýva, že budeme odlievať vyššími rýchlosťami. K tým najdôležitejším vylepšeniam, ktoré sme doteraz nemali, patrí nesporne prechod z elektromechanických

oscilačných stolov na hydraulickú osciláciu kryštalizátora. Táto významná zmena má priamy vplyv na rovnomernú výšku zdvihu kryštalizátora a zamedzenie ich bočných kmitov. Správny priebeh oscilácie má priamy vplyv na povrchovú kvalitu blokov. Zároveň dôjde aj k predĺženiu kryštalizátorov zo 700 na 780 milimetrov.

Novinkou bude tiež elektromagnetické miešanie ocele v kryštalizátore (v skratke má označenie z angličtiny ako EMS - M), čo má opäť priamy vplyv na zlepšenie metalurgickej mikroštruktúry ocele pri jej tuhnutí. Zároveň je predpokladom k odlietaniu kvalitnejších nízkolegovaných ocelí.

Dostávame sa k sekundárne mu chladeniu. Nastanú zmeny aj v chladení?

- Opätovne sme prehodnocovali, ako má z hľadiska kvalitatívnych parametrov blokov vyzeráť sekundárne chladenie. Po dlhých úvahách sme sa rozhodli pre jemné vodovzdušné sekundárne chladenie. Skôr ako sme k tomuto rozhodnutiu dospeli, navštívili sme v severnom Taliansku jednu oceliaren, ktorá je na súčasnej svetovej špičke v oblasti ZPO. Kvalitatívne parametre povrchu blokov boli tu na výbornej úrovni. A tak padlo definitívne rozhodnutie o zmene vodného na vodovzdušné chladenie s podporou dynamického modelu chladenia. Pomerne komplikovanou technickou otázkou je navrhnúť čo najuniverzálnejšie riešenie sekundáru pre všetkých trinásť rozmerov blokov, nakoľko bežne sa vyrábajú dva až štyri rozpery. V tejto oblasti sa musia robiť viaceré kompromisy.

A v oblasti ťažno-rovnacích stolíc a delenia blokov?

- V súčasnosti máme celkovo osem ťažno-rovnacích stolíc, t.j. dve na každý prúd. V novom ZPO budú inštalované na každom prúde štyri ťažno-rovnacie stolice, čo umožní viacbodové rovnanie blokov a menšie nominálne prítlaky valcov na povrch

bloku, tým lepšie rozloženie deformačných síl v celom rozsahu odlievaných rozmerov. Na jeden prúd tak bude k dispozícii dvojnásobne väčší počet stolíc. V oblasti delenia sme požadovali rovnakého výrobcu zariadenia ako máme v súčasnosti a tak budeme mať nové zariadenie delenia zliatkov pálením, od nemeckej firmy GeGa.

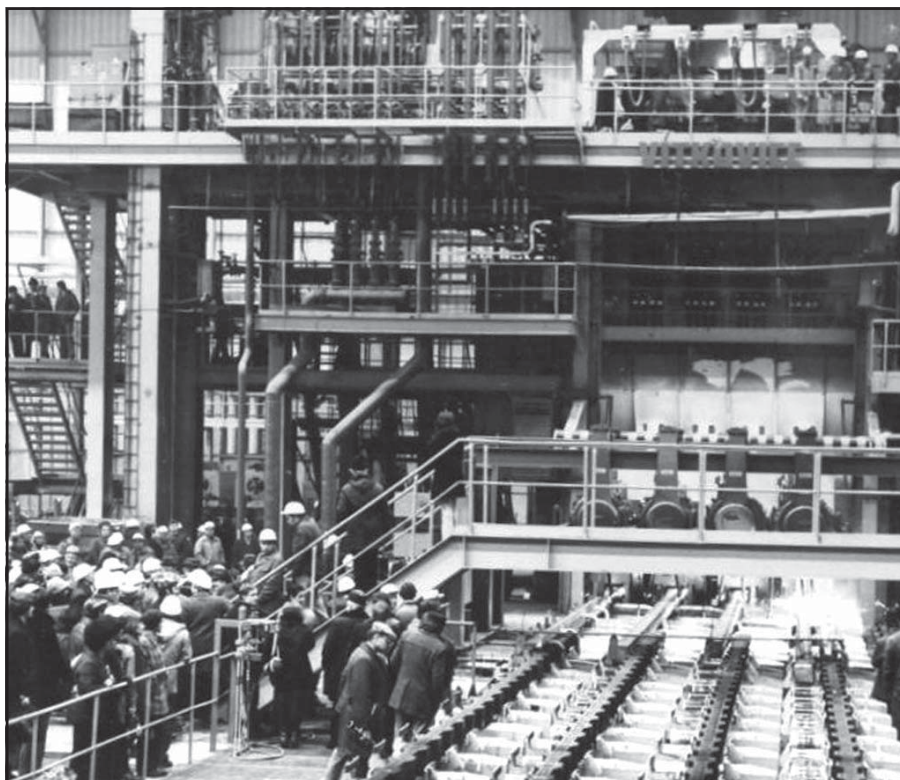
Zmien je ale iste ešte viac.

- Úplne inak ako dnes bude používaný systém zátkových tyčí. Momentálne používame článkové zátkové tyče, potrebné pri začiatku odlievania. V novom ZPO budeme využívať systém **pevných** zátkových tyčí. Inštalovaná bude nová podperná oceľová konštrukcia so zátkovým mechanizmom, ktorý bude zabezpečovať presun zátky v požadovaných smeroch. Pred prestavbou bude tak možné meniť zátku i medzizátkový kus priamo na plošine. K zmene dôjde aj v oblasti pozdĺžnej dopravy už podelených blokov. Vysoké tepelné namáhanie motorov a prevodoviek, ktoré sú momentálne uložené v tesnej blízkosti ešte žeravého bloku, bude zmiernené iným - vertikálnym umiestnením elektromotorov. Jeden elektromotor bude poháňať tak ako doteraz jeden dopravný valček, ale cez iný typ prevodovky. Dopravné valčeky budú však chladené vodou a mazané centrálnym rozvodom maziva. Tým sa podstatne zníži poruchovosť motorov a prevodoviek. Budú vymenené tiež podporné oceľové konštrukcie týchto dopravníkov, ktoré sú už veľmi opotrebované sálavým teplom. Samozrejme všetky zariadenia budú riadené novými PLC automatmi nemeckej firmy Siemens, s vizualizáciou procesu.

Bude novému chladeniu vyhovovať súčasná kvalita chladiacej vody?

- Požiadavky na kvalitu chladiacich vôd sa veľmi sprísňujú. Novým parametrom chladenia ZPO pochopiteľne voda vyhovovať nebude. V súčasnosti je voda používaná na chladenie rozdelená na tzv. primárny okruh, ktorým sa chladí kryštalizátor. Ide o bezkontaktné chladenie,

(Pokračovanie na str. 3)

Z otvorenia radiálneho štvorprúdového ZPO v roku 1982.

F: A. Nociarová

Dňa 11. marca 2013 nás navždy opustil

Ing. Július STARKE,

ktorý pracoval v podbrezovských železiarňach od roku 1954. Počas svojho produktívneho veku sa podieľal na postupnej modernizácii starého závodu a pripravách a realizácii výstavby nového závodu, vrátane rúrového programu. Začínal od projektanta a do starobného dôchodku odišiel z funkcie investičného námestníka podnikového riaditeľa v roku 1989.

Ako dôchodca v oblasti výstavby naďalej spolupracoval so železiarňami, tlmočil pri opravách a revíziách technologických zariadení. Jeho poznatky z technickej a investičnej výstavby boli publikované v dvoch monografiách železiarní Podbrezová a posledným darčekom predstavenstvu je jeho publikácia „Príspevok k rozvoju železiarní v Podbrezovej“, s prílohou výkresovej dokumentácie zaznamenávajúcej zložitý rozvoj železiarní od ich vzniku až po súčasnosť.

ČEŠŤ JEHO PAMIAŤKE!

anketa anketa*anketa*

Foto: I. Kardhordová

Čo pre vás znamená Veľká noc?

Ing. Dušan LUPTÁK,
valcovňa bezšvíkových rúr

- Veľkonočné sviatky, ako najvýznamnejšie kresťanské sviatky v roku, pre mňa znamenajú stretnutie s rodinou, známymi, oddych, poprípade aj aktívny relax niekde na horách. Na druhej strane pribudne aj zhon v domácnosti, ako pred, tak počas sviatkov. Prichádzajúce veľkonočné sviatky budú pre mňa nadobúdať iný rozmer, nakoľko po „šibačkách a oblievačkách“ budem už chodiť s ročným synčekom.

Iva ŠALINGOVÁ,
zásobovanie

- Veľká noc alebo veľkonočné sviatky alebo Pascha je najvýznamnejší kresťanský sviatok, ktorý pripadá na marec alebo apríl. Veľká noc je pre kresťanov oslavou vzkriesenia Ježiša Krista po jeho smrti na kríži. Veľká noc sa preniesla aj mimo cirkvi. Je to čas osláv a veselí. Viazu sa k nej veľa zvykov. Symbolmi Veľkej noci sú baránok, zajačik a vajička. Chlapi a chlapci sa tešia na veľkonočnú šibačku a oblievačku. Nakupujú si parfémy, korbáče a pripravujú si vedrá na oblievačku. Ženy a dievčatá pripravujú kraslice a pohostenie pre kúpačov, kupujú čokoládové vajička, zajačikov a taktiež i svoje príbytky zdobia veľkonočnými symbolmi.

Vanda KUPCOVÁ,
druhovýroba

- Veľkonočné sviatky sa v našej rodine spájajú s vítaním jari a tak k nim neodmysliteľne patrí rodinné stretnutie na chate a pobyt v prírode. Stolujeme tradičné veľkonočné pokrmy, ale s kúpačkou vo Veľkonočný pondelok sa veľmi nestotožňujeme. Z týchto sviatkov sa tešíme hlavne preto, že už prichádza krajšie ročné obdobie.

Ing. Michal KRUPČÍK,
oceliareň

- Ako v každej sviatky, aj počas Veľkej noci v prvom rade oddychujeme. Aj napriek tomu, že tohto roku je Veľká noc skôr a von nie je ešte veľmi teplo, určite si vyjdeme niekde do prírody. No a keďže máme päťročného synčeka, k veľkonočnej atmosfére neodmysliteľne patrí u nás aj kúpačka obidvoch starých mám.

Ing. Ľubomír MAREK,
technický a investičný rozvoj

- Je jedným z najvýznamnejších kresťanských sviatkov, po zimnom období je i oslavou prebúdajúcej sa prírody a prichádzajúcej jari, na ktorú už všetci čakáme. Sviatky sú aj príležitosťou na stretnutie s najbližšou rodinou, ale ženy príliš netrápim. Uprednostňujem symbolické pošibanie a pokropenie vodou. Tohtoročná Veľká noc bude pre nás výnimočná, nakoľko v tomto období čakáme príchod nášho dieťaťa na svet a veľmi sa naň všetci tešíme.

Strom vletel do kuchyne

Prvý jarný deň už máme za sebou, blížia sa sviatky jari a onedlho prejdeme už dokonca na letný čas. Zima sa však akosi rozlúčiť nechce. Uplynulý víkend bol na celom Slovensku poznamenaný dôsledkami silnej víchrice, snehovej kalamity a množstva problémov. Za obeť padlo len vo Vysokých Tatrách okolo sedemtisíc stromov, štyristopäťdesiat v Betliari a tých škôd bolo omnoho viac. Pre cestnú komunikáciu medzi Breznom a Telgártom bol vyhlásený tretí kalamitný stupeň a aj naše okolie poznamenal silný vietor.

Okolie činžiakov na Štiavničke lemujú urastené stromy. Sú síce krásne, ale piatková kuriózna situácia potvrdila, že aj nebezpečné. Nárazovému vetru jeden z nich neodolal a „vletel“ rovno do kuchyne bytu na prvom poschodí. F. P. Čiéf

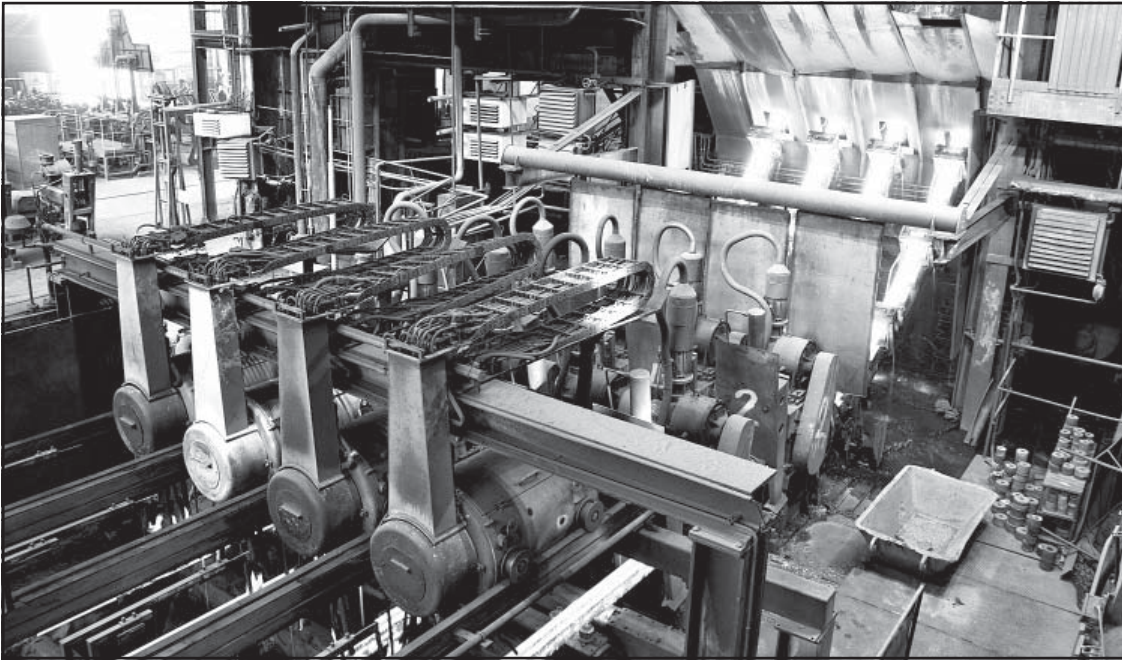
Víchrica vyčítala aj za Šiklovom a aj tu za obeť padali stromy.

Na Gray Bear na Táloch popadali bilboardy.

Foto: ŽP Bezpečnostné služby

Nové „kontiliatie“ v Železiarňach Podbrezová od októbra 2013

ZPO bolo za posledných pätnásť rokov viackrát zrekonštruované a dnes umožňuje vyrábať až trinásť rozmerov blokov, z toho...

(Dokončenie z 1. str.)

v okruhu cirkuluje približne 410 metrov kubických vody za hodinu. Druhý okruh je sekundárny, kde voda priamo ochladzuje zliatok, je to kontaktný spôsob chladenia. Avšak týmto okruhom sú chladené aj ďalšie stroje, čiže aj bezkontaktné chladenie. Teda je to hybrid. Tu cirkuluje približne 370 metrov kubických chladiacej vody za hodinu. V novom systéme

vody sa dosiahne otvorením havarijného okruhu. Vo výške približne 35 metrov nainštalujeme havarijnú nádrž z vnútornej strany pogumovanú s objemom vody 42 metrov kubických a v prípade havárie samospádom demivoda odoberie teplo z kryštalizátorov. Aby sme túto kvalitnú vodu nestratili, zachytíme ju v inej spodnej nádrži a po zapnutí elektriny čerpadlá opäť vytlačia túto vodu do hornej hava-

hydrocyklónu na lepšiu sedimentáciu okujú a iných nečistôt, potom bude čerpaná a filtrovaná na pieskových filtroch. Budeme mať spolu štyri pieskové filtre, pričom tri budú v prevádzke a jeden sa bude regenerovať. Veľmi dôležité je uvedomiť si, že čiastočky ropných látok prípadne obsiahnutých vo vratnej vode znefunkčnia pieskový filter. Hydrocyklón teda musí pracovať bezchybne.

Ide nesporne nielen o veľmi významnú, ale aj na realizáciu veľmi náročnú investíciu. Vieme už, že hlavným dodávateľom bude talianska firma Daniela a zariadenia na rekonštrukciu chladiacich vôd dodá slovenská dcérska spoločnosť firmy Siemens. V akej fáze priprav ste dnes?

- V súčasnosti postupne dopracovávame projektovú dokumentáciu a detailné výkresy tých častí, ktoré si budeme zabezpečovať sami. Z ekonomických dôvodov budeme nakupovať viaceré časti ZPO priamo od ich výrobcov, ako napr. medené vložky kryštalizátorov, trysky sekundáru, vlastnú konštrukciu

memoriadne náročná. Momentálne ešte nemáme zmluvne zabezpečené realizačné projekty potrubných rozvodov, stavebných prác, elektroinštalácie. Na týchto úlohách však nepretržite pracujeme a do mesiaca budeme mať aj uvedené činnosti zabezpečené. Potom ešte vyberieme dodávateľov všetkých montážnych prác, ktorým budú asistovať v každom technologickom uzle naši pracovníci centrálnej údržby, energetiky, ako aj výrobné prevádzkarne. Práve teraz sme si dohodli rozdelenie technikov zodpovedných za jednotlivé uzly. Musíme myslieť na to, že počas montáže najlepšie spoznajú zariadenia, ktoré bude potrebné v budúcnosti aj opravovať.

Samozrejme, s uvedenými prácami súvisí množstvo ďalších dodávok vyvolaných zmenami, hlavne znížením počtu prúdov a predĺžením kryštalizátora. Napr. musíme zdvihnúť otočný liaci stojan (OLS) o 415 milimetrov, zdvihnúť dva medzipanové vozy a zvýšiť ich nosnosť, potrebujeme zvýšiť objem tekutej ocele v medzipanve z 8 na 12 t a tým zmeniť jej rozmery a výmurovku, zvýšiť nosnosť traverzy, zmodernizovať ohrev dvoch medzipaniev, ako aj ich sušenie, upraviť výtlačný lis. Pri OLS a medzipanovom voze máme dohodnuté dodávky a šéfmontáž z firmy Vítkovice Heavy Machinery, podstatnú časť zmien si nakreslíme a vyrobíme doma v centrálnej údržbe.

Aký by mal byť časový harmonogram?

- Jednotlivé časti nového ZPO, aj chladiacich vôd, začnú byť dodávané od druhej polovice júla a hlavne v auguste. Pokiaľ to bude len možné, budú dopredu montované v Podbrezovej na vyhradených miestach. Všetko, čo bude možné urobiť ešte za prevádzky oceliarne, bude vítané. V septembri niektorí zamestnanci oceliarne budú mať dovolenky, ale časť z nich bude využitá pri demontážnych a montážnych prácach. Pracovníci centrálnej údržby určite nemôžu v tom čase počítat s dovolenkou. Odstávka súčasného ZPO sa uskutoční 31. augusta 2013 a od 1. do 30. septembra by mali prebehnúť všetky demontážne, stavebné, montážne práce a uvedenie zariadenia do prevádzky. Začiatkom októbra by sme

...šesť rozmerov kruhového prierezu

chladenia dôjde k dvom podstatným zmenám. Z dvoch okruhov bude celkovo päť a objem vody sa podstatne zníži v kontaktnom - teda sekundárnom okruhu a dvojnásobne zvýši v bezkontaktnom - primárnom okruhu. Na zvýšenie výkonu chladenia primáru musíme nainštalovať dve nové veľkokapacitné chladiace veže. **Môžete definovať všetky chladiace okruhy vôd?**

- Okrem spomenutého primárneho a sekundárneho okruhu vzniknú ešte tri nové chladiace okruhy. Všetky tri budú napájané demineralizovanou vodou, a to pre kryštalizátor, elektromagnetické miešanie ocele a havarijný okruh.

Na aký účel slúži havarijný okruh?

- Mimo nepredvídaných porúch, hlavne pri výpadku elektrickej energie, keď prestane cirkulovať chladiaci voda. Nakoľko však je nutné ochladzovať nepretržite hlavne kryštalizátor aj pri výpadku elektriny, potrebný gravitačný tlak a množstvo

rijnej nádrže.

Kde sa bude vyrábať demineralizovaná voda?

- Rekonštruované chladiace okruhy budú obsahovať aj vlastnú výrobu tejto vody metódou reverznej osmózy. Vstupná gravitačná voda, hlavne z Richtárova, obsahuje viac minerálov, nepriamo to môžeme vyjadriť meraním vodivosti vody, ktorá sa pohybuje v rozsahu 150 až 400 mikroS/cm (mikrosiemens na centimeter). Po reverznej osmóze bude vodivosť vody viac ako desaťnásobne nižšia.

Sekundárny - kontaktný okruh chladiacich vôd bude tiež podliehať zmenám?

- Aj otvorený okruh bude vylepšený. Chladiaci voda bude čerpaná pod inými tlakmi, z toho dôvodu budú vymenené čerpadlá a množstvo vody bude regulované zmenou otáčok čerpadiel s využitím frekvenčných meničov. Voda po odobratí tepla zo zliatku stečie do upraveného

...a sedem rozmerov štvorcového prierezu ocelových blokov.

F. A. Nociarová

sekundáru, podporné ocelové konštrukcie, potrubné rozvody, káble, atď. Teraz už neexistujú, ako pred desaťročím, generálni dodávateľia projektu, technológie, stavebných prác, preto je to úloha

chceli s odlietvaním na novom ZPO postupne nabiehať. Dovedy je potrebné vynaložiť ešte mnoho úsilia.

Zhovárala sa O. Kleinová
(Rozhovor bol uskutočnený 15. marca)

Piateho marca sme privítali gréckych a tureckých študentov v našej klubovni.

Foto: J. Čief

Súčasní maturanti to majú náročnejšie

V Súkromnom gymnázii ŽP a Súkromnej strednej odbornej škole hutníckej ŽP sa 12. - 14. marca konali písomné maturitné skúšky, ktorých hlavnými aktérmi sa stali žiaci štvrtých ročníkov a žiaci päťročného študijného odboru mechanik mechatronik. Priebeh maturitných skúšok môžeme hodnotiť ako pokojný, bezproblémový a časovo zvládnutý. Atmosféra v triedach sa spočiatku dala krájať nožom, čo je pri takej, pre budúcnosť žiakov dôležitej skúške pochopiteľné, no po prečítaní prvých otázok a zadaní sa ovzdušie zmenilo na príjemné (aj keď jemne stresové) a pracovné. V útorok sa duch maturitných skúšok oboch škôl niesol v znamení slovenského jazyka a literatúry, v stredu v škôlach zavládli cudzojazyčné pomery (angličtina, nemčina, ruština) a vo štvrtok sa SG ŽP zmocnila neúprosná logika matematiky. Maturitné skúšky absolvovalo 84 žiakov, z toho 48 žiakov z odbornej školy a 36 gymnazistov. Po ich absolvovaní z mnohých žiakov žiarila spokojnosť, z niektorých kritickosť k sebe a k svojmu výkonu,

ale viera a presvedčenie v úspešné absolvovanie písomnej maturitnej skúšky nezomrela v nikom. Žiaci sa totiž výsledok skúšok dozvedia len 7. - 10. mája 2013.

Priebeh prvých maturitných dní možno rozdeliť do dvoch etáp. V prvej a náročnejšej žiaci od 9.30 hod. písali test, ktorého dôležitou súčasťou bolo čítanie textu s porozumením. Svoje odpovede písali do špeciálnych tlačív dvojitého druhu: do jedného zaznačili svoju voľbu zo štyroch možností a do druhého písali celé slová. Hárky, do ktorých žiaci písali slová, boli vyhodnocované v ten istý deň, pod dozorom pedagóga, určeného Obvodným úradom v Banskej Bystrici. Každý predmet písomnej maturitnej skúšky mal tak externý dozor. Na priebeh maturitných skúšok dozeral predseda školskej maturitnej komisie, ktorý bol nominovaný z inej školy. Komplexné hodnotenie zastrešuje Národný ústav certifikovaných meraní (NÚCEM), ktorý celú agendu písomných maturít každoročne pripravuje a organizuje. Po absolvovaní

testu a hodinovej prestávke sa žiaci dostali k druhej a príjemnejšej fáze skúšok, k písaniu slohových práce. Témy boli zverejnené okolo pol jednej. Žiakom sa páčili a hneď sa vrhli do tvorivej činnosti. Ich slohové práce budú hodnotiť učitelia slovenského jazyka a cudzích jazykov s následnou kontrolou externých pedagógov, v pozícii predsedov predmetových komisií počas májových ústných maturitných skúšok. Najlepšie práce budú zverejnené v júnovom čísle školského časopisu Lopejka v printovej, ale aj v elektronickej podobe na internetových stránkach škôl a stránke školskej knižnice (<http://kniznica-sgzp.webnode.sk>).

Naši maturanti majú za sebou náročný týždeň, na ktorý budú určite dlho spomínať. Pred nimi sú od 27. - 30. mája ústne maturitné skúšky, ku ktorým im poprajme veľa úspechov, pokoja a aj šťastia. Druhá skúška ich preniesie do sveta dospelých, do sveta zodpovednosti za seba, za svoj domov a za svoje činy.

Mgr. Štefan Fedor + anketa

Foto: J. Čief

Projekt COMENIUS

Na pôde Súkromného gymnázia ŽP sa od 5. do 12. marca 2013, vďaka projektu Comenius, zišli študenti zo zahraničných partnerských škôl - z gréckej školy v Mytileni na ostrove Lesbos a z tureckej školy v Izmiere. Spolu so študentmi zo Súkromného gymnázia ŽP pracovali na projekte pod názvom „a Choral song“ počas niekoľkých dní. Študentom sa podarilo nahráť spoločné video a pieseň pre projekt a spoločne navštívili i ďalšiu partnerskú školu v poľskej Czerwonke - Leszczyny, kde sa s poľskými študentmi zúčastnili na ateliéroch spojených s prípravou Veľkej noci a so zdobením veľkonočných vajčiek.

Návšteva gréckych a tureckých študentov v súkromnom gymnázii bola okorenená výletmi do blízkeho okolia. Navštívili Hutnícke múzeum ŽP a kolkáreň v Podbre-

zovej, Hrad Ľupču, Bystriansku jaskyňu, Banskú Bystricu, ale aj lyžiarsky areál na Táloch, kde sa mohli tureckí hostia po prvýkrát postaviť na lyže a vyskúšať si techniku lyžovania. Odchádzali plní neopakovateľných zážitkov a dojemov a určite budú na SG ŽP dlho spomínať.

Aj naši žiaci si z tohto stretnutia odnášali veľa cenných skúseností a zážitkov, ktoré sa im natrvalo vryjú do pamätí. Onedlho aj oni absolvujú pobyt v zahraničí, spojený s návštevou partnerských škôl - vo francúzskom Meylane, neďaleko Grenoblu, v tureckom Izmiere a v španielskom Madride, kde budú spolu so zahraničnými študentmi pokračovať v práci na projekte. Zostáva nám už len zaželať im veľa zdraru a hlavne veľa skvelých zážitkov a nápadov!

M. Korimová

Aké si mal pocity počas písomných maturitných skúšok?

Erik CITTERBERG

- Slovenčiny som sa vôbec nebal. Bol som síce vy-stresovaný ako každý, avšak dobre som sa pripravil a som spokojný s tým, čo som napísal a čo som vedel. Som si istý, že odpovede slovom som napísal celkom slušne a test sa mi nezdal až taký náročný. Sloh mi nahnal strach, keďže sme boli pod stresom a rýchlo vytvoril 1 a pol strany textu tak, aby bol súvislý a bez chýb, je ťažké. Dúfam však, že som podal dobrý výkon. Matematika bola ťažším orieškom. Ak stres dokáže niečo ovplyvniť, tak je to práve schopnosť sústrediť sa. Potrápili ma hlavne príklady, v ktorých sa odpoveď vyberala z viacerých možností, tie sa totiž veľmi podobali. Celkový dojem z maturít mám dobrý, aj keď sa mi zdá, že som mohol byť v niečom lepší a naučiť sa viac, ostáva mi však už len čakať, ako som vlastne dopadol.

Andrej VÁGNER

- Písomná časť maturitných skúšok je konečne za mnou. A moje dojmy? Každý si, pravdaže hovorí, že to mohlo dopadnúť aj lepšie. A tak je to aj v mojom prípade. Ak aj výsledky nebudú podľa mojich predstáv, nemôžem nikoho obviňovať, pretože otázky položené v testoch boli, aspoň podľa môjho názoru, na úrovni stredoškolského učiva. Každopádne, môj celkový dojem je dobrý. Všetko prebiehalo hladko, podľa časových predpisov a nikde nenastali žiadne problémy.

Patrik HLÁŠNIK

- Maturoval som z predmetov slovenský jazyk, anglický jazyk a matematika. Pred písomnými maturitami som sa najviac obával cudzieho jazyka, čo sa nakoniec aj potvrdilo, lebo práve ten ma najviac potrápil. Aj keď si myslím, že všetko sa to dalo zvládnuť vďaka svedomitej príprave bez väčších problémov. Mladším študentom preto odkazujem, aby sa poctivo učili a nebudú sa mať čoho báť.

Katarína ČERŇANOVÁ

- V pondelok večer pred maturitami som mala menší stres, lebo som nevedela čo presne mám očakávať. Najhoršie momenty pre mňa boli tesne pred zverejnením tém na sloh, ale potom to už bolo len lepšie. Koniec - koncov, písomky neboli až také strašné, ako som čakala, ale som rada, že sú konečne za mnou.

Róbert OSTRIHŇ

- Aktuálny školský rok sa maturovalo s niekoľkými novými zmenami, ktoré okrem iného zaistili, aby sme písomnú resp. externú časť maturitnej skúšky brali vážnejšie. Reálne to skôr viedlo k tomu, že takmer každý študent, tohtoročný maturant, mal ťažké srdce na fuď z NÚCEM-u, ktorí sa o tieto zmeny postarali. Napríklad, opakovanie v prípade neúspechu je možné len na budúci školský rok. Napriek tomu môžem už teraz povedať, že som celkom spokojný, aj keď definitívne výsledky ešte nie sú zverejnené. Slovenský jazyk mi nerobil problémy, čo sa už nedalo povedať o štvrtkovej matike, nakoniec ale verím, že úspešne dopadne aj to. Anglický jazyk som si poistil už skôr certifikátom, na základe ktorého mi bola maturitná skúška z jazyka uznaná a dost mi to pomohlo, nemusel som riešiť tento týždeň 3 predmety, ale sústrediť sa na zvyšné dva. Toľko k mojim postrehom z tohtoročnej „polovice“ tzv. skúšky dospelosti. Už to zostáva len patrične, ale samozrejme vo všetkej počestnosti, osláviť a pripravovať sa na ústnu časť.

Z analýzy základných výsledkov a ukazovateľov určujúcich a charakterizujúcich úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci za rok 2012 vyberáme:

Dokončenie z minulého čísla

V akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová pracovalo v 3. a 4. kategórii prác, na 228 rizikových miestach, 1 629 zamestnancov, z toho 1 361 mužov a 268 žien. Z celkového počtu zamestnancov to predstavovalo 51 percent. V 3. kategórii prác pracovalo 1 560 zamestnancov a v 4. kategórii 69.

Zamestnanci pracujúci na rizikových prácach boli exponovaní 6 fyzikálnymi a chemickými škodlivosťami. Dominantný bol hluk (1 605 osôb), ktorý predstavoval 97 percent zo zamestnancov 3.a 4. kategórie. Druhým rizikovým faktorom bola fyzická záťaž, ktorej bolo vystavených 18 percent (272) osôb. Škodlivinou prach bolo exponovaných 5 percent zamestnancov a rovnaký počet tepelnou záťažou. Infračervenému žiareniu boli vystavené 3 percentá zamestnancov a vibráciám 2 percentá.

Rizikové práce

Odborné útvary	Spolu	Počty zamestnancov				Celkovo
		Na rizikových prácach				
		Muži	Ženy			
Odbor riadenia kvality	162	42	-	20	-	62
Odbor zásobovania	68	13	-	-	-	13
Oceliareň	321	191	-	-	-	191
Valcovňa bezšvíkových rúr	611	314	69	78	-	461
Ťaháreň rúr	771	446	-	170	-	616
Druhovýroba	48	30	-	-	-	30
Energetika	171	10	-	-	-	10
Centrálna údržba	619	242	-	-	-	242
Doprava	148	4	-	-	-	4
		1292	69	268	-	1629
ŽP a.s. spolu:	3200	1361		268		1629

Zamestnanci pracujúci na rizikových prácach boli exponovaní škodlivosťami v rôznych kombináciách:

- jednu škodlivinou 1 216 za-

mestnancov (76 percent),

- dvomi 314 zamestnancov (18 percent),
- tromi 99 zamestnancov (6 percent).

Choroby z povolania

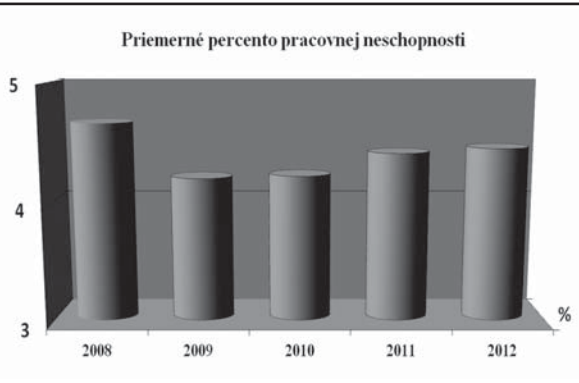
Výskyt chorôb z povolania je dôležitým faktorom pri hodnotení účinnosti primárnej prevencie a zdravotnej starostlivosti o zdravie zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce. Za obdobie ostatných piatich rokov bolo v železiarňach priznaných 6 chorôb z povolania (v odbore riadenia kvality, centrálnej

údržbe, ťahárni rúr a oceliarni). Najviac chorôb z povolania bolo priznaných v minulom roku (3 prípady). Naopak, bez evidovaných chorôb z povolania boli roky 2009 a 2011. K najčastejšie priznaným chorobám z povolania patrili ochorenia z dlhodobej nadmernej záťaže (3), z vibrácií (2) a jedna silikóza.

Rekondičné pobyty

Zákon č. 470/2011 Z.z. novým spôsobom upravil poskytovanie rekondičných pobytov a zaviedol pre zamestnancov rehabilitáciu v súvislosti s prácou. Povinnosť zabezpečiť pre zamestnancov rekondičné pobyty alebo rehabilitáciu v súvislosti s prácou a uhradiť s tým súvisiace náklady sa týka zamestnávateľa, ktorého zamestnanci vykonávajú rizikové práce (okrem zamestnancov exponovaných vybraným škodlivým faktorom pracovného prostredia a to chemickým faktorom, spôsobujúcim vznik profesionálnej kožnej alergie, biologickým faktorom elektromagnetickému - ultrafialovému - infračervenému žiareniu, laseru a hluku, ktorým sa rekondičný pobyt, ani rehabilitácia v súvislosti s prácou neposkytujú).

V spolupráci s odborom práce a miezd boli zabezpečované rekondičné pobyty vybranému okruhu zamestnancov v zariadení Tále a.s., v spolupráci s kúpeľmi Brusno. Zúčastnilo sa ich 12 zamestnancov, ktorí spĺňali podmienky na poskytnutie rekondičného pobytu.

Pracovná neschopnosť

Vlani bolo v železiarňach nahlásených 1 341 nových prípadov PN pre chorobu a úraz s vymeškáním 54 535 kalendárnych dní (v porovnaní s rokom 2011 menej o 90 prípadov PN a 544 kalendárnych dní). Každý novo hlásený prípad PN trval v priemere 41 dní (zvýšenie o tri dni), denne chýbalo v priemere 149 zamestnancov (zníženie o 2). Priemerné percento PN bolo 4,46 percenta (zvýšenie o 0,04 percenta). Z mesačného pohľadu bol najvyšší

počet - novo hlásených prípadov, kalendárnych dní PN a v priemere denne chýbalo najviac zamestnancov na pracoviskách v marci a najvyššie percento PN a najvyššia priemerná doba trvania PN bola v decembri.

PN bola najvyššia v ťahárni rúr (6,13 percenta) a vo valcovni bezšvíkových rúr (6,17 percenta), t.j. v prevádzkárňach s najväčším počtom zamestnancov.

Na pracoviskách denne chýbalo v priemere 54 zamestnancov v ťahárni rúr, kde bolo najviac novo

hlásených prípadov PN (457) a aj najviac zameškaných kalendárnych dní (19 710). Priemerná doba trvania PN bola najvyššia v personálnom odbore (do ktorého boli začlenení zamestnanci z odboru obrany a ochrany a v roku 2012 boli dlhodobo PN), predstavovala 91,5 dňa.

Pri kontrole PN zamestnancov bolo zo 17 požiadaviek (9 pre valcovňu rúr a 8 pre ťaháreň rúr) v 2 prípadoch zistené porušenie liečebného režimu.

PbH

Rozprávková južná Sardínia a čarovná Sicília

ZĽAVA
Špeciálna 30% Odlety prvýkrát aj z Košíc!

Zažite rozprávkovú rodinnú dovolenku s Hydrotourom v hoteli Calaserena Village na Sardínii alebo v hoteli Serenus Village na Sicílii!

HYDROTOUR
Máme radi leto

Stravovanie sa počas historického vývinu prispôbovalo ročným obdobiam, podriaďovalo sa sriedaniu pracovných a sviatočných dní i náboženským regulám, ktoré mali vo veľkej miere hlbší filozofický zmysel a význam. Tradičná ľudová kuchyňa bola jednoduchá a rýchla. Najvýdatnejšie sa naši predkovia najedli na rodinných oslavách, či počas obdobia kresťanských sviatkov – Vianoc, Veľkej noci... Kvetná nedeľa bola vstupnou bránou do veľkonočného týždňa. Pokrmy v tento deň konzumované mali magicko-ochrannú

moc. Na obed sa stolovali rôzne upravované cestoviny posypané makom, strukoviny, zeleniny. Zelený štvrtok bol dňom poslednej večere Ježiša Krista s apoštolmi. Tradične sa konzumovali zeleninové jedlá (šťavel, špenát alebo privarky), niečo zelené, aby bol človek zdravý a prečistil si krv. Bežne sa varili cestoviny, opekance, rezance a šúľance. V tento deň sa odporúčalo siať mak, hrach, bôb, tekvicu a uhorky, pretože tak, ako sú zvony v tom čase zviazané, zviažu sa aj kvety na spomínaných rastlinách plodov. Pôst sa končil Zeleným

Veľká noc

štvrtkom, dodržiaval sa však až do Bielej soboty, kedy sa večer po dlhom čase na stole opäť objavilo mäsité jedlo.

Vo Veľký piatok platil (a i dnes platí v cirkevnej prísny pôst) – trikrát denne jesť, z toho iba raz do syta a vyhýbať sa mäsitým pokrmom. V niektorých regiónoch bol jedálny lístok zo-

lo mliečnymi výrobkami (tvaroh, syr, oštiepky). K pravým veľkonočným pokrmom patrili baranček, ktorý sa často nahrádzal upečeným z kysnutého alebo treného cesta. Hotový sa zdobil cukrom, jarnou zelenou vetvičkou a mašličkou či spiežovcami. Zdobil okno alebo stôl s farebnými kraslicami, v poslednom období sa pridáva aj trávička z rýchleho obilia. Tradičným jedlom bol aj mazanec, plnený tvarohom. Veľkú noc bez vajčiek a jedál z nich pripravených (praženičky, jaječnice, pankúcha, baby, plniny, kurka, stratené kura...) si ani nevie predstaviť. Symbolizovali nový život a plodnosť. Typické veľkonočné jedlá ešte aj dnes sú – údená šunka, natvrdo uvarené vajičko, slanina, klobása, hrudka, červená repa, chren, čokoládové vajička, baranček, sladké pečivo.

V Bielu sobotu gazdinky vpekali koláče pre očakávaných hostí a oblievačov. V sobotu sa na obed jedávala kyslá polievka pripravená z vývaru údeného mäsa, zahustená vajcom alebo cestovinou. Na večeru, ktorou mohla byť táto polievka, druhým jedlom bývali makové alebo bryndzové opekance. V priebehu dňa sa venovali vareniu a pečeniu obradných jedál. Z mäsitých sa pripravovala hlavne bravčovina, varila sa šunka, údené mäso, klobásky a huspenina. Na Veľkú noc podľa novších tradícií pripravovali aj jahňa, baránka, či zajaca. Súčasťou veľkonočných jedál bol obradový koláč. Na východe Slovenska to bol okrúhly koláč – paska, na strednom a západnom Slovensku koláče rôznych tvarov, hlavne však podlhovasté záviný. Pripravené jedlá sa väčšinou konzumovali v nedeľu. Na dedinách sa jedla šunka (šoudra) a klobásky zo zabijačky. Niekedy sa mäso na Veľkonočnú nedeľu nahrádza-

stavený podobne ako v Zelený štvrtok. Vo Veľký piatok sa nič nesadilo ani nesialo, nakoľko v tento deň sa nesmela „zem hýbať“.

V Bielu sobotu gazdinky vpekali koláče pre očakávaných hostí a oblievačov. V sobotu sa na obed jedávala kyslá polievka pripravená z vývaru údeného mäsa, zahustená vajcom alebo cestovinou. Na večeru, ktorou mohla byť táto polievka, druhým jedlom bývali makové alebo bryndzové opekance. V priebehu dňa sa venovali vareniu a pečeniu obradných jedál. Z mäsitých sa pripravovala hlavne bravčovina, varila sa šunka, údené mäso, klobásky a huspenina. Na Veľkú noc podľa novších tradícií pripravovali aj jahňa, baránka, či zajaca. Súčasťou veľkonočných jedál bol obradový koláč. Na východe Slovenska to bol okrúhly koláč – paska, na strednom a západnom Slovensku koláče rôznych tvarov, hlavne však podlhovasté záviný. Pripravené jedlá sa väčšinou konzumovali v nedeľu. Na dedinách sa jedla šunka (šoudra) a klobásky zo zabijačky. Niekedy sa mäso na Veľkonočnú nedeľu nahrádza-

stavený podobne ako v Zelený štvrtok. Vo Veľký piatok sa nič nesadilo ani nesialo, nakoľko v tento deň sa nesmela „zem hýbať“.

V Bielu sobotu gazdinky vpekali koláče pre očakávaných hostí a oblievačov. V sobotu sa na obed jedávala kyslá polievka pripravená z vývaru údeného mäsa, zahustená vajcom alebo cestovinou. Na večeru, ktorou mohla byť táto polievka, druhým jedlom bývali makové alebo bryndzové opekance. V priebehu dňa sa venovali vareniu a pečeniu obradných jedál. Z mäsitých sa pripravovala hlavne bravčovina, varila sa šunka, údené mäso, klobásky a huspenina. Na Veľkú noc podľa novších tradícií pripravovali aj jahňa, baránka, či zajaca. Súčasťou veľkonočných jedál bol obradový koláč. Na východe Slovenska to bol okrúhly koláč – paska, na strednom a západnom Slovensku koláče rôznych tvarov, hlavne však podlhovasté záviný. Pripravené jedlá sa väčšinou konzumovali v nedeľu. Na dedinách sa jedla šunka (šoudra) a klobásky zo zabijačky. Niekedy sa mäso na Veľkonočnú nedeľu nahrádza-

stavený podobne ako v Zelený štvrtok. Vo Veľký piatok sa nič nesadilo ani nesialo, nakoľko v tento deň sa nesmela „zem hýbať“.

V Bielu sobotu gazdinky vpekali koláče pre očakávaných hostí a oblievačov. V sobotu sa na obed jedávala kyslá polievka pripravená z vývaru údeného mäsa, zahustená vajcom alebo cestovinou. Na večeru, ktorou mohla byť táto polievka, druhým jedlom bývali makové alebo bryndzové opekance. V priebehu dňa sa venovali vareniu a pečeniu obradných jedál. Z mäsitých sa pripravovala hlavne bravčovina, varila sa šunka, údené mäso, klobásky a huspenina. Na Veľkú noc podľa novších tradícií pripravovali aj jahňa, baránka, či zajaca. Súčasťou veľkonočných jedál bol obradový koláč. Na východe Slovenska to bol okrúhly koláč – paska, na strednom a západnom Slovensku koláče rôznych tvarov, hlavne však podlhovasté záviný. Pripravené jedlá sa väčšinou konzumovali v nedeľu. Na dedinách sa jedla šunka (šoudra) a klobásky zo zabijačky. Niekedy sa mäso na Veľkonočnú nedeľu nahrádza-

(Internet)

Hrudka (sirek)

Suroviny: 10 vajec, 1,5 litra mlieka, soľ a podľa chuti dávame cukor.
Postup: do jednej nádoby dáme vajička a rozšľaháme ich. Do hrnca dáme prevariť mlieko. Potom pomaly vlieme rozšľahané vajička do mlieka, miešame na miernom ohni, až kým sa nám nespraví zrazenina (srvátka). Potom celý obsah vlejeme do gázy. Na vrchole urobíme uzlík a zavesíme do takej polohy, aby to mohlo odtiecť do podloženej nádoby. Asi po dvoch hodinách hrudku vyberieme z gázy.

Rýchly tvarohový koláč

Suroviny: 500 g cesto lístkové, 12-13 ks piškóty dlhé, 3 ks (väčšie) jablká.

Pinka: 250 g tvaroh jemný, 2,5 dcl mlieka, 0,5 bal. zlatý klas, 4 PL cukor kryštálový, štipka soli, 2 bal. cukor vanilkový, z 1 citróna kôra, čokoláda horká (trošku na ozdobu), cukor práškový (na poprášenie koláča), vajičko (na potieranie), čokoláda (na strúhanie).

Postup: z mlieka, zlatého klasu, cukru vanilkového a kryštálového, štipky soli uvaríme hustý puding. Po vychladnutí ho zmiešame s jemným tvarohom. Do masy nastrúhame kôru z citróna a všetko dobre vyšľaháme. Hotové lístkové cesto vyvalkáme na veľkosť plechu, v ktorom chceme piecť. Očistíme si jablčka a nakrájame na hrubšie mesiačky. Lístkové cesto potrieme trochou tvarového krému, aby piškóty, ktoré naň do stredu ukladáme, držali po kope. Najprv uložíme piškótu a k nej priložíme dva mesiačky očisteného jablčka, nasleduje ďalšia piškóta a pokračujeme až na kraj cesta. Rozšľahaným vajičkom piškóty a strany cesta po okrajoch ponatierame. Na vrch a boky piškóty naniesieme krém a cesto prehneme naň. Strany cesta by nemali veľmi jedna cez druhú presahovať. Opäť potrieme vajičkom a cesto dobre popicháme ihlicou. Prenesieme na plech s fóliou na pečenie alebo papierom a pečieme pri 180° Celzia asi 15 minút vo vyhriatej rúre. Potom teplotu znížime na 160° a pečieme ďalších 30 minút. Ak sa vám koláč otvorí, do medzierky môžete na tvaroh nastrúhať čokoládu. Po vychladnutí posypte práškovým cukrom.

ŽP GASTRO servis

Jedálny lístok 25. - 31. marec 2013

Jedálny lístok 1. - 7. apríl 2013

Pondelok

Polievky: gulášová, pečivo pohronská, pečivo

Pražská hovädzia pečienka, ryža, šalát

Segedínsky bravčový guláš, knedľa

Tofu na kantonský spôsob, zemiaky

Šalát brokolícový s kuracím mäsom a olivami, pečivo

Pórový náky, uhorkový šalát

Čučoriedkový koláč, kakao

Bageta moravská

Ovocný balíček

Utorok

Polievky: krúpková, pečivo frankfurtská, pečivo

Vyprážený syr, zemiaky, tatarská omáčka

Maďarský hovädzí guláš, cestovina

Údené mäso, hrach, kaša, uhorka, chlieb

Rančerský šalát, pečivo

Morčacie prsia na hrášku, mrkvový šalát

Zapekaná palacinky s tvarohom

Bageta s kuracím mäsom

Pečená bravčová krkovička, pečivo

Streda

Polievky: furmanská, pečivo krupicová so zeleninou, pečivo

Pečené kačacie stehno, červ. kapusta, knedľa

Brav. rezeň prírodný, zeleninová ryža, uhorka

Pizza diabolská

Hydinový šalát, pečivo

Zemiakový paprikáš, paradajkový šalát

Muffiny s čokoládou, kakao

Celozrná bageta syrová

Mliečny balíček

Štvrtok

Polievky: terčovská, pečivo kelová s ryžou, pečivo

Sekaný rezeň z bôčika, zem. kaša, šalát

Kuracie stehno s dubákovou omáčkou, cestovina

Držky na diabolský spôsob, knedľa

Pestrý cestovinový šalát

Špenátové halušky s tvarohom, zakysanka

Zemiakové knedličky s Nutelou, maková posýpka

Bageta Gurmán

Vyprážený bravčový rezeň, pečivo

Piatok (sviatok)

Polievka: šošovicová kyslá, pečivo

Portugalská hovädzia roštenka, ryža, šalát

Vyprážená ryba, zem. šalát s majonézou

Sobota

Polievka: boršč s mäsom, pečivo

Morčacie soté na zelenine, tarhoňa, uhorka

Brav. rezeň s Nivou a šampiňónmi, zem., šalát

Nedeľa

Polievka: zeleninová s rajbaničkou, pečivo

Kuracie prsia Andalúzia, ryža, šalát

Hovädzie dusené, chrenová omáčka, knedľa

Pondelok (sviatok)

Polievka: hrstková, pečivo

Bravčový rezeň s broskyňou a syrom, zem., šalát

Goralská pochúťka, cestovina

Utorok

Polievky: oravská fazuľová, pečivo

špenátová so syr. haluškami, pečivo

Bravčové stehno na smotane, knedľa

Pečené kuracie stehno, zeleninová ryža, kompót

Dusená zelenina na masle, volské oko, zemiaky

Windsorský šalát, pečivo

Plnené hovädzie mäso, zeleninová obloha

Rezance s orechmi

Celozrná bageta syrová

Pečené kačacie stehno, pečivo

Streda

Polievky: držková, pečivo

rascová s vajcom, pečivo

Vyprážený morčací rezeň ovčiarsky, zem., šalát

Znojemský hovädzí guláš, tarhoňa, šalát

Fliačky s kapustou

Pikantný syrový šalát, pečivo

Kondičkový tanier

Hanácke koláče, kakao

Bageta moravská

Ovocný balíček

Štvrtok

Polievky: hovädzia s pečeň. haluškami, pečivo kláštorňá, pečivo

Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa

Kurací rezeň na hubách, ryža, šalát

Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, šalát

Študentský šalát, pečivo

Zapekaná brokolica s tofu

Ryžový náky s ovocím

Bageta s pikantným mäsom

Vyprážené kuracie stehno v cestíčku, pečivo

Piatok

Polievky: prešporská, pečivo

zemiaková gulášová, pečivo

Belehradský brav. rezeň, opekance zemiaky, uhorka

Sviečková hovädzia pečienka, cestovina

Furmanské halušky

Syrové tajomstvo, pečivo

Hubové rizoto, uhorkový šalát

Buchty na pare s lekvárom, kakaová posýpka, kakao

Bageta Gurmán

Mliečny balíček

Sobota

Polievka: roľnícka, pečivo

Pivárske kuracie stehno, kapusta, knedľa

Plnený bravčový závitok, ryža, šalát

Bageta s kuracím mäsom

Nedeľa

Polievka: fazuľová kyslá, pečivo

Vyprážená úd. krkovička v cestíčku, zem., uhorka

Hovädzia roštenka na slanine, slov. ryža, šalát

Bageta Apetito

Spomienky

„Len ten, kto stratil koho mal rád, pochopí, čo je bolesť a žiaľ. Bez teba už žiť musíme, no v našich srdciach stále ťa nosíme.“

Dňa 25. marca si pripomenieme ôsme výročie odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Ján REJTA z Lopeja.

S láskou a úctou spomína celá rodina

„Navždy prestali pre teba hviezdy svietiť, už navždy prestalo pre teba slnko hriať, ale tí, čo ťa milovali, nikdy neprestanú na teba spomínať.“

Dňa 21. marca sme si pripomenuli piate výročie od úmrtia nášho drahého syna, manžela, otca a brata

Dušana MÚKU z Podbrezovej.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Smútiaca rodina

„Kto bol milovaný, nikdy nie je zabudnutý.“

Dňa 1. apríla si pripomenieme nedožitú osemdesiatu narodeniny nášho drahého manžela, otca, starého otca, brata a švagra

Róberta AMTMANNA

z Mýta pod Ďumbierom.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku

„To, že čas rany zahojí je iba klamné zdanie. V srdci nám bolesť zostáva a tiché spomínanie.“

Dňa 23. marca uplynie päť rokov, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Štefana KOHÚT z Bystrej.

S láskou spomína manželka a dcéry s rodinami

Dňa 12. marca sme si pripomenuli druhé výročie odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Milana BÚDA z Jasenia.

S láskou a úctou spomína manželka s rodinou

„Odišiel si ticho, už nie si medzi nami, ale žiješ v srdciach tých, čo ťa milovali.“

Dňa 20. marca uplynul rok odvtedy, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Vladimír LITVINENKO z Valaskej

S láskou spomínajú manželka, dcéra, syn, vnučka a blízka rodina

„Tá rana v srdci stále bolí, zabudnúť nám nedovolí. Aj keď nie si medzi nami v srdciach našich žiješ s nami.“

Dňa 30. marca uplynie dvadsaťpäť rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Milana KOČICKÝ z Podbrezovej.

S láskou spomínajú manželka a synovia s rodinami

Dňa 20. marca uplynulo desať rokov odvtedy, ako nás navždy opustil drahý manžel, otec a starý otec

Miroslava LUŠTIAK z Brezna.

S láskou a úctou spomína celá rodina

Podakovania

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, známym a bývalým spolupracovníkom za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným manželom, otcom a bratom

Milanom PREDAJNIAKYM z Podbrezovej.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme DH ŽP.

Smútiaca rodina

Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme vedeniu Železiarňi Podbrezová, ďakujeme všetkým príbuzným, susedom, známym, bývalým spolupracovníkom a ostatným za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným otcom, bratom a starým otcom

Ing. Júliusom STARKE z Valaskej.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Naše podakovanie patrí aj Dychovej hudbe ŽP.

Smútiaca rodina

Foto: J. Čier

Lásku máme v krvi. DOKÁŽ TO AJ TY!

Už osemnásť rokov spája Valentínska kvapka krvi všetkých, ktorí nezištne pomáhajú. Kampaň organizuje Slovenský Červený kríž v spolupráci s Národnou transfúznou službou Slovenskej republiky a hematologicko-transfúziologickými oddeleniami nemocníc s cieľom - oslovit čo najširšiu populáciu mladých ľudí.

Heslo kampane pre tento rok „Lásku máme v krvi. Dokáž to aj ty!“ oslovilo aj mladých ľudí v Súkromnej strednej od-

bornej škole hutnickej ŽP a Súkromnom gymnáziu ŽP, ktorí sa zapojili 6. marca do dobrovoľného odberu v klubovni súkromných škôl.

Mobilná jednotka NTS z Banskej Bystrice vykonala odber krvi, ktorého sa zúčastnilo 34 dobrovoľných darcov z radov študentov, pedagógov, športovcov i zamestnancov ŽP.

Dobrovoľným darcom krvi - Monike Zimovej, Tomášovi Štulajterovi, Tomášovi Mózerovi, Júliusovi Michalkovi, Vladimírovi Vaštíkovovi, Dušanovi Lihanovi, Antoniovi Kovačecovi, Denise Tyčiakovej, Dagmare Kyseliceovej, Dominike Kyseliceovej, Zuzane Hladovskej, Michalovi Kupčokovi, Jánovi Molentovi, Tomášovi Kováčikovi, Jánovi Hrubošovi, Jaroslavovi Gierlovej, Antonovi Štajerovi, Lukášovi Stehlikovi, Michalovi Mikloškovi, Marekovi Petržilkovi, Petrovi Grolmusovi, Michalovi Peniakovi, Radoslavovi Ridzoňovi, Márii Pištoľovej, Slavomirovi Urbánikovi, Júlii Auxtovej, Viktorii Kánovej, Matejovi Matúškovi, Petrovi Seifertovi, Miroslavovi Plieštíkovi, Martinovi Kupcovi, Ľubošovi Janechovi, Patrikovi Szántóvi a Marekovi Gruberovi - za ich humánnu čin ďakujeme!

M. Štieranková

Na slovíčko

Aj typovo príbuzné jazyky majú svoje odlišnosti. Napr. v slovenčine sa nie vždy zachováva gramatický rod českých miestnych názvov, resp. sú rozdiely medzi češtinou a slovenčinou v rodovom zaradení miestnych názvov z iných krajín. V našom príspevku sa chceme pozrieť najmä na tie názvy, ktoré sa rodovo odlišujú.

Ako príklad si možno vziať publicistiku, kde sa neraz prejavuje váhanie pri určovaní rodu názvov zakončených na spoluhlásky č, š a ž; kým v češtine sú tieto názvy zväčša ženského rodu, v slovenčine ide o mužské podstatné mená, porov. Pécis (čes. žen. z Pécse - slov. muž. z Pécisu), Telč (čes. žen. z Telče - slov. muž. z Telča), Aš (čes. žen. i muž. z Aše - slov. muž. z Ašu), Paříž/Paríž (čes. žen. z Paříže - slov. muž. z Paríža), Kluz (čes. žen. z Kluzě - slov. muž. z Kluzi/Kluzu), Voroněž/Voronež (čes. žen. z Voroněže - slov. muž. z Kroměříže). Kým mnohé názvy zakončené na -j majú v češtine ženský rod, v slovenčine sú mužského rodu, porov. Hanoj, Šanghaj, Sinaj. Nemálo problematické bývajú názvy českých miest, ktoré sa končia na -m, napr. Příbram, Chrudim, Kouřim; na rozdiel od češtiny sú v slovenčine mužského rodu (čes. z Příbrami, Chrudimí, Kouřimi, slov. z

Příbramu, Chrudimu, Kouřimu/Kouřima). To platí aj o názvoch cudzích miest so zakončením -m: Osvětim/Osvienčim, Postupim, Ostřihom/Ostrihom (čes. z Osvětimi, Postupimi, Ostřihomi - slov. z Osvienčima, Postupimu/Postupima, Ostrihoma).

Na záver krátko spomenieme české miestne názvy zakončené na -ice, ktoré sú ženského rodu. Väčšina má platnosť pomnožných podstatných mien, napr. Litoměřice, Budějovice, Domažlice, Strakonice, Lidice, Hořice, Luhačovice, niektoré majú platnosť jednotného čísla, napr. Lednice, Lužnice, Skalice, Koprivnice, Lipnice, Strážnice. Osobitným prípadom je názov Sušice, ktorým sa označuje mesto ležiace v Čechách (tu ide o podstatné meno ženského rodu, o tvar jednotného čísla) i mesto na Morave (ide o pomnožné podstatné meno ženského rodu). V slovenčine majú takéto názvy gramatický rod v zhode s češtinou, pričom ich skloňujeme podľa vzoru ulica, napr. Litoměřice - Litoměřic (čes. Litoměřic), Litoměřiciam (čes. Litoměřícím/Litoměřicům), v Litoměřiciach (čes. v Litoměřicích), s Litoměřicami (čes. s Litoměřicemi); Lednice - z Lednice (čes. z Lednice), Lednici (čes. Lednici), v Lednici (čes. v Lednici), s Lednicou (s Lednicí).

Silvia Duchková, Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV

Pozývame vás

... na výstavu „Dedina - moja, tvoja, naša...“, inštalovanú v Meštianskom dome Horehronského múzea v Brezne. Tematická výstava ponúka výber z diela obnovy dediny architektka, prof. Michala Šarařina a je venovaná autorovej sedemdesiatke. Verejnosti je prístupná od 28. marca 2013,

... veľkonočnú výstavu kraslíc, ľudovoumeleckých výrobkov a iných ozdobných predmetov „SVIATKY JARI“ spojenú s predajom. V Horehronskom múzeu v Brezne, v Meštianskom dome, si môžete kúpiť od 18. do 27. marca aj reprodukcie veľkonočných pohľadníc (v čase pondelok - piatok od 8. - 17. hod., sobota 9. - 13. hod., streda 8. - 14. hod.).

FOLKLÓRNY SÚBOR MOSTÁR V BREZNE

oslávi
desiate výročie
FS Mostár - senior
galaprogramom

AKO ZA MLADI...,
ktorý sa uskutoční
20. apríla o 18. hod.

v Mestskom dome kultúry
Brezno.

(Predpredaj vstupeniiek
v TIK Brezno)

hľadá

SPEVÁČKY
DO ŽENSKEJ
SPEVÁCKEJ SKUPINY.

Konkurz sa uskutoční
3. apríla o 18. hodine
v Mestskom dome kultúry Brezno,

Švermova 7,
v skúšobni FS Mostár
(prízemie vľavo).

Bližšie informácie:
0903 377 164

alebo fs-mostar@fs-mostar.com

Nadácii ŽP ďakujeme za finančnú pomoc, ktorá nám bola poskytnutá pri smutnej rodinnej udalosti.

Rodina Predajníska

NEPREHLIADNITE!

• Telefónna predvoľba Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o., bola od 1. novembra uplynulého roka zmenená z 6302 na 2820 (posledné trojčísle zostáva nezmenené).

• Oznamujeme darcom krvi, ktorí boli v roku 2012 ocenení Janského plakety, že do 15. apríla 2013 sa ešte môžu nahlásiť na rekreačný pobyt, na t.č. 2943 u M. Krellovej.

Inzertná služba

Predám záhradu s chatkou a altánkom v záhradkárskej osade Zuberštin v Podbrezovej. Informácie na tel. čísle 0911 189 784

II. liga mužů

ŽP Šport – TJ Baník Ružiná 4:1 (1:0)

Dvadsaťte kolo druhej ligy odohrali domáci na FŠ Skalica, 9. marca. Od úvodu nasadili svižné tempo a vypracovali si niekoľko šancí. Najprv Harvilko dvoma strelami spoza pokutového územia natiahol Michalíka, potom Greškov prienik zastavila obrana hostí. Domáci sa dočkali prvého gólu v 15. min, keď Tubonemi ideálne vysunul Vaščáka a ten nedal Michalíkovi šancu. Jedinú vážnejšiu príležitosť mali hostia krátko pred polčasovou prestávkou, keď Štajer z priameho kopu tesne minul bránu domácich. V 50. min. po rohovom kope sa presadil prudkou strelou Kupčik a zvýšil na 2:0. Od tohto okamihu

sa osmelil aj súper a vytvoril si zopár šancí. Zaujal priamy kop Štajera, ktorý v 69. min. len tesne minul bránu domácich. V 73. min. zahrával z ľavej strany priamy kop Čekovský a Tubonemi, na vzdialenejšej žrdi, nezaváhal a hlavou upravil na 3:0. Hostia skorigovali výsledok v 79. min, keď Hanák vyrazil loptu presne na hlavu Marka a tá sa odrazila do opustenej brány. V 87. min. vyšla domácim ideálna kombinácia Laksík – Harvilko – Kochan, keď strele Kochana chýbali iba centimetre. V závere sa ešte za domácich hlavou presadil Nosko, keď zužitkoval ideálny Podiov rohový kop.

Foto: I. Kardhorodová

ŽP U16 „B“ - MŠK Námestovo 3:2 (2:1)

V prvom jarnom kole úvod zápasu patril hosťom. Boli sme „premotivovaní“, viazla kombinácia a prevládala nepresnosť prihrávok. Hru ovládol prvých 7 min. súper a vyústením toho bola nastrelená tyč našej brány po priamom kope. Tento moment nás zobudil a o

2 min. sme išli do vedenia, keď prihrávku Švédovi využil strelou zvnútra šestnástky na vedúci gól kapitán Dekrét. Zápas sa odohrával väčšinou v strede ihriska, viac z hry sme mali my, ale súper nám hrozil rýchlym prechodom a nakopávanými loptami za obranu,

s ktorými sme sa vysporiadali. V 19. min. zahodil obrovskú šancu Vysočan, keď zvnútra šestnástky netrafil bránu. V 36. min. sme urobili hrubú chybu, Švédovi zbytočne stratil loptu a súper z ojedinelého útoku vyrovnal. O minútu sme našťastie išli opäť do vedenia, keď Káčeríkovi kolmú prihrávku do šestnástky využil opäť Dekrét. Druhý polčas to bolo tiež herne vyrovnané ale súpera sme dobrým presingom do vyloženej šance nepustili. V 60. min. Majerník vybojoval stratenú loptu a po individuálnej akcii strelil tretí gól. Súperovi sme v 70. min. dovolili po rohu znížiť na 3:2 ale to bolo s jeho strany všetko. Nepodali sme očakávaný výkon z posledného PZ, boli sme premotivovaní, ale dôležitý zápas sme zvládli. Za nasadenie a bojovnosť chcem pochváliť celé mužstvo a vynikli strelci gólov Dekrét a Majerník.

Marcel Turňa, tréner

II. dorastenecká liga

ŽP U18 „B“ - MŠK Námestovo 1:2 (0:1)

Na Skalici sa 10. marca zo začiatku hral kombinačný a útočný futbal na oboch stranách. Po 20 minútach súper prebral iniciatívu, vyhrával osobné súboje, prerušoval naše rozvíjajúce sa kombinácie a dostával nás pod tlak, z čoho pramenili chyby v obrannej činnosti. Prvý gól sme dostali po spätnej prihrávke do priestoru jedenástky, kde bol nekrytý súperov hráč a prestrelil obranu aj s brankárom. Druhý gól sme dostali po nariadenom nepriamom

kope v našej šestnástke, kde súper prestrelil náš múr aj s brankárom. Napriek dobrej hre Námestovčanov sme si vypracovali tri vyložené šance, z ktorých sme dokázali premeniť len hlavičku Vaščika pred koncom zápasu. Na vyrovnanie sme už nedostali príležitosť. Súper bol nad naše sily aj po individuálnych chybách jednotlivých hráčov, na ktorých odstraňovaní musíme stále pracovať.

Tomáš Kvačák, tréner

Pozývame vás...

- 23. marca o 15. hod. na druholigový zápas mužov ŽP – Slovan Duslo Šaľa.
 - 24. marca o 11. a 13.15 hod. na druholigový zápas dorastu ŽP B – Lokomotiva Košice na FŠ Podbrezová - Skalica
 - 27. marca o 13. a 15.15 hod. na prvooligový zápas dorastu ŽP A – MFK Košice na FŠ Podbrezová - Skalica
 - 28. marca o 10. a 12. hod. na prvooligový zápas starších žiakov ŽP – MŠK Kysucké Nové Mesto na FŠ do Valaskej
 - 30. marca o 14. hod. na druholigový zápas mužov ŽP – Partizán Bardejov.
- (V čase tlačie novin nebolo rozhodnuté o mieste konania zápasov - budeme informovať prostredníctvom rozhlasu).

CHAMPIONS LEAGUE 2012 - 2013

Finálový turnaj LIGY MAJSTROV mužov a žien v kolokoch sa uskutoční v dňoch 30. – 31. marca v kolkárni Domu športu v Podbrezovej.

Organizátorom podujatia je Kolkársky oddiel ŽP Šport, a.s., ktorého družstvá hrajú v celoslovenskej Extralige mužov (2 tímy) a žien, 1. lige a v Dorasteneckej lige.

Ťahákom pre divákov bude podbrezovský tím, ktorý je víťazom posledných dvoch ročníkov Ligy majstrov (2011 Bad Langensalza GER a 2012 Celje SLO) a tento raz bude titul obhajovať v domácom prostredí. V prípade úspechu ostáva natrvalo putovná trofej v Podbrezovej (podmienkou pre jej získanie je trojnásobné víťazstvo za sebou), čo sa ešte v histórii nestalo.

29. marec o 19. hod.

slávnostné otvorenie v estrádnej sále Domu kultúry ŽP,

30. marec - ženy o 9. hod.

KK Lanteks Celje (SLO) – C.S. Electromures Romgaz Targu-Mures (ROU)
11.30 hod. KK Pionir Subotica (SRB) – SKC Victoria 1947 Bamberg (GER)

30. marec – muži o 14. hod.

ŽP Šport (SVK) – KK Beograd (SRB)

o 16.30 hod.

Szegedi TE (HUN) – BSV Voith St. Pölten (AUT)

31. marca

hrajú porazení o 3. miesto (o 8. hod. resp. o 13.15 hod.)
a víťazi vo finále o titul (o 10.30, resp. o 15.45 hod.).

Záverečné ceremonie s vyhlásením víťazov sa uskutočnia pre ženy o 13. hod. a pre mužov o 18. hod.

Lyžovanie počas sviatkov

V prípade vhodných snehových podmienok bude počas veľkonočných sviatkov lyžiarske stredisko na Táľoch v prevádzke denne od štvrtka 28. marca do pondelka 1. apríla, v čase od 8.30 do 15.30 hod. O prípadnej zmene prevádzky strediska vás budeme včas (aj prostredníctvom závodného rozhlasu) informovať.

CHAMPIONS LEAGUE 2012 - 2013
Podbrezová, Slovakia

FINAL

TOURNAMENT

March 30 – 31 2013, Dom športu, Podbrezová

ŽENY / WOMAN / FRAUEN
KK Lanteks Celje (SLO) • C.S. Electromures Romgaz Targu-Mures (ROU)
KK Pionir Subotica (SRB) • SKC Victoria 1947 Bamberg (GER)

MUŽI / MEN / MÄNNER
ŽP Šport Podbrezová (SVK) • KK BEOGRAD Beograd (SRB)
Szegedi TE (HUN) • BSV Voith St. Pölten (AUT)

Hodu zdar!

Generálny partner
**ŽELEZIARNE®
PODBREZOVÁ**